

5.SINIF 7. TEMA ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık DİYARBAKIR Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1. Aşağıda özellikleri verilen yazı türünü ilgili boşluğa yazınız.

- Kahramanları insan dışındaki varlıklardır.
- Kişileştirme ve konuşurma sanatları kullanılır.
- Metnin sonunda insanlara ders verir.

.....

2. Aşağıdaki cümlelerde ünlü düşmesine uğrayan sözcükleri yuvarlak içine alınız.

- a) Kerem, dedesiyle şehre gideceği için çok heyecanlıydı.
b) Yaptığı işlerin hepsinden alınının akıyla çıktı.
c) Sabrım tükenene kadar ona yardımcı olacağım.
ç) Ona özrümü kabul ettirmek için çiçek de gönderdim.
d) Konuşulanlar hakkında hiç mi fikrin yok?

3. Aşağıdaki cümlelerde kullanılan "bakmak" kelimesinin anlamlarını bulup anlamların numaralarını cümlelerin başlarındaki boşluklara yazarak eşleştiriniz.

( )	Evin bütün işleri ona bakıyor.	1. Muayene etmek.
( )	Odamin her tarafına baktım ama çoraplarımı bulamadım.	2. Beslemek, geçindirmek.
( )	Yıllardır bu düşük maaşla beş çocuğuna bakıyor.	3. Bir işi yapmakla görevli olmak.
( )	Böreklerin de tadına bakın lütfen.	4. Denemek, incelemek.
( )	Muhasebe işlerine yıllarca tek başıma baktım.	5. Aramak.
( )	Doktor öncelikle durumu kötü olan hastalara baktı.	6. Bir iş, birinden beklemek.

4. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerin hangi anlamda kullanıldıklarını (gerçek anlam, mecaz anlam, terim anlam) karşılıklarına yazınız.

- a) Tiyatrocular sahnede uzun süre alkışlandı. (.....)
b) Oyunu kaybedince yan çizdi. (.....)
c) Soğuk havada ellerim üşüdü. (.....)
ç) Karabaş, bir şeylerin kokusunu aldı. (.....)
d) Ortalıkta savaş kokusu var. (.....)
e) Yoldan geçenlere kolunu kaldırarak selam verdi. (.....)
f) Yıllarca kardeşlerine kol kanat gerdi. (.....)
g) Kaz perde ayaklı bir canlıdır. (.....)

5 ve 6. etkinlikleri aşağıdaki metne göre yapınız.

ROBINSON CRUSOE

Robinson Crusoe, bir deniz tutkunu olarak maceraya atılmayı çok seven genç bir delikanlıdır. İki kez deniz kazası geçirdiği için deniz maceralarına bir süre ara vermeye karar verir. Kısa bir aranın ardından içindeki tutkuya bir türlü engel olamaz ve yeniden denizlere atılır. Denizdeki yolculuğu esnasında, içinde bulunduğu gemi kayalıklara çarpıp alabora olmuştur. Kazadan sonra gemiden sadece kendisinin kurtulduğunu anlayan Robinson, ıssız bir adada yalnız başına yaşamak zorunda olduğunu anlayıp hayatta kalma mücadelesi verir. Ne yapacağını düşündükten sonra öncelikle ada şartlarını incelemenin doğru olacağını düşünür. Bunun için kendisine barınak yapar, tarımla uğraşır, su arıtır ve hayatına devam etmeye çalışır. Zaman zaman ada hayatıyla ilgili günlükler tutar. Zaman böyle akarken yirmi dört yıl kadar adada yalnız yaşamayı ve hayatla mücadele etmeyi artık öğrenmiştir. Bir gün adaya beklenmedik misafirler gelir, çok geçmeden onların korsan olduğunu anlar. Onlarla mücadele etmek zorunda kalan Robinson, birini esir alır. Ona, onu yakaladığı günün ismini verir ve Cuma diye seslenir. Cuma, artık Robinson'un yardımcısı olmuştur. Hayat böyle devam ederken bir gün korsanlar tarafından saldırıya uğrarlar. Robinson, korsanların gemisini ele geçirir ve böylece yıllardır gidemediği memleketi İngiltere'ye yolculuk yapar.

5. Metinde geçen altı çizili kelimelerin anlamlarını tahmin ediniz. Tahminlerinizin doğruluğunu TDK'nin *Güncel Türkçe Sözlük*'ünden kontrol ediniz.

6. Metne göre aşağıdaki yargılar doğru ise yargıların başına "D", yanlış ise "Y" yazınız.

- ( ) a) Robinson Crusoe atılgan, maceraperest bir gençtir.
( ) b) Denizde maydana gelen kaza sonucunda Robinson uzun bir süre ıssız bir adada yalnız kalmıştır.
( ) c) Cuma adada Robinson'a yardım etmiştir.
( ) ç) Robinson ve Cuma, adada vahşi hayvanlarla mücadele etmişlerdir.

7. Kişinin kendi yorumunu kattığı ve kanıtlanamayan cümleler öznel, herkes tarafından kabul edilen ve söyleyenin yorumunu içermeyen, kanıtlanabilen cümleler ise nesnel, nesnel.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden öznel olanların başına "Ö", nesnel olanların başına "N" yazınız.

- ( ) a) Matematiksel olarak her bir kar tanesi iç içe geçmiş altıgen şekillerinin bir düzeni ile oluşur.
( ) b) Yaklaşık 380 kelebek türü ile Türkiye, geniş bir kelebek zenginliğine sahiptir.
( ) c) Kakaolu yiyecekleri herkes sever ve yediğinde mutlu olur.
( ) ç) "Dede Korkut Kitabı" on iki hikâyeden oluşur.
( ) d) Kitabın üçüncü bölümünde olaylar etkileyici bir dille anlatılmıştır.

8. Aşağıdaki cümlelerin karşısına bildirdikleri anlama göre "beğeni, sitem, pişmanlık, uyarı, tahmin" sözlerinden uygun olanları yazınız.

- a) Anlatılanların bir çoğunu Elif ilk kez duyuyordu sanırım. ....
b) Bunca emekten sonra daha vefalı olmanı beklerdim. ....
c) Son yaptığın resim öncekilerden daha güzel olmuş. ....
ç) Keşke ilk resimlerde koyu renkleri kullanmasaydım. ....
d) Bundan sonra dijital ortamda daha dikkatli olmalısın. ....

9 ve 10. etkinlikleri aşağıdaki metne göre yapınız.

ESMA'NIN KAR SEVİNCİ

Esma, yarıyıl tatilini geçirmek üzere babasının memleketine gitmişti. Kış mevsimiydi. Kış demek, kar demektir. Esma'nın en büyük arzusu karın yağını görmek, karda oynamak ve kardan adam yapmaktı.

İlk iki gün kar yağmamıştı. Hatta güneş açmış, her taraf güllük gülistanlık olmuştu. Hava, kış aylarından ziyade bahar aylarını andırıyordu. Esma, umudunu yitirmek istemiyordu. Arada bir camın kenarına geçip dışarılara, çok uzaklara bakıyordu. Karın uzaklarda olduğunu ama mutlaka geleceğini hissediyordu. Bir gün daha geçmiş ama beklenen kar hâlâ yağmamıştı. Esma'nın hayalleri yıkılmak üzereydi. Oysaki kara dair ne hayaller kurmuştu! Bu moral bozukluğuyla yatağına girdi ve derin bir uykuya daldı.

Sabahın erken saatlerinde annesi büyük bir mutluluk ve heyecanla Esma'yı uyandırmıştı. Esma, ne olduğunu anlayamamıştı. Annesi, kendisinden dışarı bakmasını istedi. Esma yatağından fırlarcasına kalktı ve hızlı adımlarla cama doğru yönelmişti. Bir de ne görsün!.. Dışarıda kar yağmış, beyaz örtü her tarafı kaplamıştı. Esma gözlerine inanamıyordu. Hayalleri gerçek olmuş, uzun zamandır düşlediği ana nihayet kavuşmuştu. İi kıpır kıpırdı. Zaman kaybetmeden eldivenini, beresini giydi ve kendisini beyaz örtünün huzur dolu, şefkatli kollarına teslim etti. Her şey istediği gibiydi. Gökyüzüne arada bir bakıyor, çok yukarılardan yere doğru ahenkle szlen sayısız kar tanesini meraklı gözlerle izliyordu. Muhteşem bir manzaraydı bu! Daha ne olsun! Esma'nın hayalleri tek tek gerçekleşiyordu. Yerdeki karlar dizini geçmişti bile. Esma mutluluğundan kendisini yerlere atıyor, karın yumuşak, doğal süngerimsi yatağında debelendike debeleniyor, coştukça coşuyordu. Böyle nadide bir anın tadını ıkarmalıydı. Ve o da bunu yapıyordu. Esma'nın mutluluk ve neşesine diyecek yoktu...

9. Metindeki hikye unsurlarını belirleyip ilgili boşluklara yazınız.

Olay rgs: : .....

Mekn : .....

Zaman : .....

şahıs ve Varlık Kadrosu: .....

Anlatıcı : .....

10. Aşağıdaki deyimlerle anlamlarını, anlamların numaralarını deyimlerin başındaki boşluklara yazarak eşleştiriniz.

( ) Güllük gülistanlık	1. Bir şeyin gerçekleşeceğine dair beklentisi kalmamak
( ) Umudunu yitirmek	2. Bolluk ve rahatlık içerisinde olan (yer)
( ) Hayal kurmak	3. Hiç umulmayan bir şeyin gerçekleşmesi karşısında şaşmak
( ) Gözlerine inanamamak	4. Gerçekleşmesi istenen, özlenen şeyi düşünmek
( ) Tadını ıkarmak	5. Bir şeyin güzelliğinden, sağladığı imknlardan yararlanmak

11. Aşağıdaki cümlelerde sayıların yazımıyla ilgili yanlışlık yoksa D'yi, varsa Y'yi "X" ile işaretleyiniz. Yanlış olan ifadenin doğrusunu ilgili alana yazınız.

Cümleler	D	Y	Doğru Yazımı
Öğretmenimiz bize bu hafta 3'er 3'er saymayı öğretti.			
Sinema salonunda yüzyetmişiki kişi vardı.			
15.30'da kardeşimle okuldan ayrıldık.			
Anma töreninde üç yüz kişi görev almıştı.			
Ablam bu yıl 7'inci sınıfa başlayacak.			

12. Aşağıdaki cümlelerde ünlü düşmesi olan sözcükleri belirleyip ilgili boşluklara yazınız.

- Sabret ki her şey gönlünce olsun. ....
- Yaptığın bu resmi çok beğendim. ....
- Olanları duyunca kahroldu. ....
- Ömrünü iyilik yaparak geçirdi. ....
- Kibrin en keskin tedavisi yalnızlıktır. ....
- İşlerini vaktinde yapmazsan birikir. ....
- Çocuklar bahçede top oynuyor. ....
- Şehrimizin tarihî ve turistik yerlerini gezmelisiniz. ....

13. Motivasyon itici bir güçtür. Her şeyi başarmak için bir itici güce ihtiyacınız vardır, aksi takdirde hiçbir şeyi gerçekleştiremezsiniz. Bir dilek, sizi harekete geçirebilecek kadar güçlü değildir ve zayıf bir arzudur. Amaçları ve hedefleri gerçekleştirmek için yalnızca güçlü bir arzu sizleri ileriye götürebilir.

Parçanın konusunu yazınız.

.....

14. Aşağıda verilen duygular ile cümleleri örnekteki gibi eşleştiriniz.

CÜMLELER		
f	1.	Kapıyı açıp, geleni gördüğünde gözlerine inanamadı.
	2.	İki aydır görmediği arkadaşı burnunda tütüyordu.
	3.	Hediye paketini alınca Bilal'in ağız kulaklarına vardı.
	4.	Çocuklar bir anda bağırınca yüreği ağzına geldi.
	5.	Bahçeden midesini bulandıran bir koku geldi.
	6.	Minik kediyi aç susuz görünce içim burkuldu.

DUYGULAR	
a	Korku
b	Sevinç
c	Tiksinme
d	Özlem
e	Üzüntü
f	Şaşırma

15. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri çerçeve içinde verilen bağlantı ifadelerinden uygun olanları ile doldurunuz.

ancak	hatta	başka bir deyişle	özellikle	böylece	son olarak
-------	-------	-------------------	-----------	---------	------------

- a) İlçeye yeni gelen memurlara yardımcı olur ..... herkese el uzatır.
b) Seni defalarca uyardım ..... konuşmamı yapıp gideceğim.
c) Okulumu bitirince annemlerin yanına gitmeyi ..... orada bir süre kalmayı düşünüyorum.
ç) Sanatsal derslerde daha başarılıyım ..... müzik dersinde çok iyiyim.
d) Şiir okumayı çok seviyorum ..... şiir yazma konusunda çok yetenekli değilim.

16. Türk Dil Kurumu Sözlükler Hakkında ▾ GTS Hakkında ▾

sağlık, -ğı

1. isim Bireyin fiziksel, sosyal ve ruhsal yönden tam bir iyilik durumunda olması, vücut esenliği, esenlik, sıhhat, afiyet:
"Ayrıca bu dönemde seyircinin haklarını ve sağlığını korumak amacıyla bir de tiyatro yönetmeliği hazırlanmıştır." - **Metin And**

2. isim Sağ, canlı, diri olma durumu:
"Hatta kilise yetkilileri onun sağlığından endişeye düştüler." - **İhsan Oktay Anar**

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde "sağlık" kelimesi diğerlerinden farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) Sağlığımızın kıymetini hastalandığımız zaman daha iyi anlarız.
B) Annem her zaman sağlığıma dikkat etmem gerektiğini söyler.
C) İnsan hayatında sağlıktan daha büyük bir nimet yoktur herhâlde.
D) Arkadaşımın babası sağlığında eşi ve çocuklarını çok severmiş.

17. Giriş cümleleri açıklanmaya uygun bir özellik taşır. Bu cümlelerde kendisinden önce gelen cümlenin devamı olduğunu gösteren ama, fakat, oysaki, böylece, ne var ki, bundan dolayı, bunun için gibi sözler yer almaz.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisi bir metnin giriş cümlesi olamaz?

- A) İnsan; zamanın kıymetini bilmeli, zamanı doğru ve verimli kullanmalıdır.
- B) Doğa; kendi kuralları çerçevesinde sürekli gelişen, değişen canlı ve cansız varlıkların hepsidir.
- C) Buna rağmen insanlar hâlâ temizliğe, mesafeye ve maske takmaya yeterince dikkat etmiyorlar.
- D) Anlatacaklarımı, nerede doğduğumu ve çocukluğumu herhâlde bilmek istersiniz.

18. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili ifade deyim değildir?

- A) Akşam gelecek olan misafirler için yemek hazırladık.
- B) Yıllardır hayalini kurduğu bisikleti almaya can atıyordu.
- C) Bütün ödevlerimizi yapınca öğretmenin gözüne girdik.
- D) Çocuk, teyzesinin geleceğini duyunca etekleri zil çaldı.

19. Son hecesinde dar ünlü (ı, i, u, ü) bulunan kelimeler ünlüyle başlayan bir ek aldığında son hecedeki dar ünlü düşer. Bu olaya hece (ünlü) düşmesi denir.

Örnek: beyin – imiz → beynimiz

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde hece düşmesi yoktur?

- A) Etrafa dağılmış olan oyuncaklarıyla oynamak için odasına gitti.
- B) Attığı top, çocuğun burnuna çarpınca çocuk ağlamaya başladı.
- C) Yaşlı adam, ömrü boyunca aynı işi yaptığını gururla anlatıyordu.
- D) Biz sıcacık yuvamızda yaşarken evsiz insanları da düşünmeliyiz.

20. Benzetme; sözü daha etkili bir duruma getirmek için aralarında ilgi bulunan iki şeyden, benzerlik bakımından güçsüz olanı nitelikçe üstün olana benzetmektir.

Karşılaştırma; aralarında ilişki bulunan varlık ya da kavramları ortak ya da farklı yönleriyle anlatmak, kıyaslamaktır.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde hem benzetme hem de karşılaştırmaya başvurulmuştur?

- A) Geçmişin çınarın kökleri gibi derin,
Taşın toprağın her zamankinden daha bereketli.
- B) O çay ağır akar, yorgun mu bilmem?
Mehtabı hasta mı, solgun mu bilmem?
- C) Yaş otuz beş! Yolun yarısı eder.
Dante gibi ortasındayız ömrün.
- D) Kaldırımlar, çilekeş yalnızların annesi;
Kaldırımlar, içimde yaşamış bir insandır.

21. I. Dünyanın en büyük havacılık, uzay ve teknoloji festivali olan TEKNOFEST'in üçüncüsü 24-27 Eylül 2020 tarihleri arasında Gaziantep Ortadoğu Fuar Merkezinde gerçekleşti.
- II. Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı ve T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen bu festivalle ülkemizde havacılık, uzay ve teknoloji alanında yapılan çalışmaların desteklenmesi amaçlanıyor.
- III. TÜBİTAK tarafından düzenlenen ve festival kapsamında yer alan Efficiency Challenge Elektrikli Araç Yarışları da İstanbul Park'ta özel bir etabın yapılmasıyla tamamlandı.
- IV. Festival kapsamında ülkemizin farklı kentlerinde yarışmalar düzenlendi. Bunlar arasında roket yarışması, akıllı ulaşım yarışması, uçan araba tasarım yarışması, helikopter tasarım yarışması, robotik yarışması gibi pek çok ilgi çekici yarışma var.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir metin oluşturmak için hangi ikisinin yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) III ve IV

22. Aşağıdakilerin hangisinde cümlenin ifade ettiği duygu yanlış verilmiştir?

- A) Ah, nerede o eski bayramlar! → **Hasret**
- B) Böyle birden gideceğini hiç düşünmemiştim. → **Şaşırma**
- C) Yaşasın, sonunda okullar açılacak! → **Ön yargı**
- D) Ev dediğin böyle rahat, geniş olur. → **Beğeni**

23. Hava kirliliği, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde hızla artıyor. Bu kirliliğin en yoğun olduğu endüstri bölgelerinde çalışanlar ve o bölgelerde yaşayanlar çok ciddi sağlık problemleriyle karşılaşılıyor. Kullanılan maskeler genellikle solunan havanın kalitesini artırma gibi bir özellik barındırmıyor ve sadece belirli boyutlardaki partikülleri (parçacık) tutmaya yarıyor. Bazı özel maskeler ise kimyasal maddeleri daha iyi filtre edebiliyor ve daha küçük boyutlardaki partikülleri tutabiliyor.

Bu paragraftan aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Hava kirliliğinin, endüstrisi gelişmiş ülkelerde hızlı bir şekilde arttığı
- B) Endüstri bölgelerinde yaşayanların önemli sağlık sorunlarıyla karşılaştığı
- C) Kullanılan maskelerin solunan havanın kalitesini artırmadığı
- D) Bazı özel maskelerin küçük boyutlardaki parçacıkları tutabildiği

24. "Sipariş ettiğiniz elbiseler bize henüz ulaşmadı." cümlesinde altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Annem yemekleri henüz yaptı.
- B) Hastanız henüz geldi, sizi bekliyor.
- C) Aşı olacakların listesi henüz açıklanmadı.
- D) Beklediğimiz kar yağışı henüz başladı.

25. İki heceli bazı kelimeler ünlüyle başlayan bir ek aldığıında ikinci hecedeki dar ünlü düşer. Bu ses olayına ünlü düşmesi (hece düşmesi) denir. Örnek: omuz-u → omzu

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala göre oluşmuş bir ünlü düşmesi vardır?

- A) Sınavlarımız pazartesi günü başlayacak.
- B) Minicik elleriyle hamura farklı şekiller veriyordu.
- C) Ömrünü öğrencilere ders vererek geçirmişti.
- D) Bana niçin küstüğünü daha anlamış değilim.

26. "Tutmak" kelimesi aşağıdaki cümlelerin hangisinde "hürriyetinden yoksun bırakıp bir yere kapamak" anlamında kullanılmıştır?

- A) Kral, prensesi bir ay odasında tutmuştu.
- B) Kalemi tutunca hemen yazmaya başladı.
- C) Arkadaşlarla her hafta sonu balık tutarız.
- D) Caddenin başındaki bu evi yeni tuttuk.

27.

Göz gözü görmemek

Ağız aramak

Burun bükme

Yüksekten atmak

Aşağıdakilerden hangisinde bu deyimlerden herhangi birinin anlamı yoktur?

- A) Yoğun sis, duman, toz vb. sebeplerle hiçbir şey görülemez
- B) Öğrenmek istenilen şeyi söyletecek yolda dil kullanmak
- C) Yapamayacağı şeyleri yapabilmiş gibi söylemek
- D) Yaptığına pişman etmek

28. Kar kristalleri, bulutlardaki su buharının çok soğuk hava ile karşılaşarak çok ince buz parçalarına dönüşmesiyle altıgen şeklinde oluşur. İçinde bulunduğu sıcaklık koşullarına göre büyüyüp gelişir. Peki, birbirinin aynı iki kar kristalinin bulunma olasılığı nedir, biliyor musunuz? California Teknoloji Enstitüsünden fizikçi Ken Libbrecht, evrenin başlangıcından bu yana birbirinin aynı iki kar kristalinin oluşma olasılığının "sıfır" olduğunu söylüyor. Libbrecht, kar kristallerini insan yüzlerine benzetiyor. İki kar kristali birbirine çok benziyor gibi görünse de gerçekte bütün kristaller birbirinden farklı.

Bu metinde kar kristalleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Nasıl oluştuğuna
- B) Büyümelerinin neye bağlı olduğuna
- C) Şekillerinin birbirine benzeyip benzemediğine
- D) Ne ile incelendiğine

29. Annesi gül koklasa, ağzı gül kokan çocuk;

Ağaç içinde ağaç geliştiren tomurcuk...

Çocukta, uçurtmayla göğe çıkmaya gayret;

Karıncaya göz atsa 'Niçin, nasıl?' ve hayret...

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerin hangisinde ünlü düşmesi vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

30. Cümlede anlatılan bir konudan başka bir konuya geçilirken bazı ifadeler (halbuki, yalnız, ne var ki, oysa, ancak, lakin, ama, fakat vb.) düşüncenin yönünü değiştirir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili ifade düşüncenin yönünü değiştirmemiştir?

- A) Erken kalktım fakat okula yetişemedim.
B) Çok çabaladı ama kısa sürede işi bitiremedi.
C) Şehir güzel ne var ki çok kalabalık.
D) Sınavdan yalnız ben yüksek not aldım.

31. I. Hoca, sağına soluna baktıktan sonra çocuklar dışında kimsenin olmadığını görünce "Çocuklar, eşekten düşmedim; ben zaten inecektim." deyiverir.
II. Günün birinde Hoca Efendi pazara gitmek için eşiğine biner ve yola koyulur. Bir süre gittikten sonra eşek huysuzlanır ve ardından hoplayıp zıplamaya başlar.
III. Derken Nasrettin Hoca da eşekten düşüverir. Düşer düşmesine de çevresine toplanan çocuklar toplu hâlde bağırmağa başlarlar: "Nasrettin Hoca eşekten düştü, Nasrettin Hoca eşekten düştü."

Numaralanmış bölümler olayların oluş sırasına göre sıralanırsa doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I-III-II   B) II-III-I   C) III-I-II   D) III-II-I

32. Atasözlerinin çoğu mecaz anlamlıdır. Çok az da olsa gerçek anlamlı atasözleri de vardır.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi anlam özelliğine göre diğerlerinden farklıdır?

- A) Terzi kendi söküğünü dikemez.
B) Bugünün işini yarına bırakma.
C) Evdeki hesap çarşıya uymaz.
D) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

33. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ağır" sözcüğü, karşısında verilen anlama uygun kullanılmamıştır?

	Cümle	Anlam
A)	Küçük yaşta olmasına rağmen yetişkinlerden daha ağır davranıyordu.	Ağırbaşlı, ciddi
B)	Maç boyunca verilen paslara yetişemiyordu, ağır kalıyordu.	Hareketleri yavaş olan.
C)	Kardeşlerinin sorumluluğu Mehmet'e ağır gelmeye başlamıştı.	Çetin, zor.
D)	Düğünde giydiği ağır kıyafetler herkesin ilgisini çekmişti.	Dokunaklı, insanın gücüne giden.

34. "Aslan kesilmek" deyimini aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlamına uygun kullanılmamıştır?

- A) Koyun, kuzusunu korumak için kurdun önünde âdeta aslan kesilmişti.
B) Tüm takımlara yenildi ama Fenerbahçe'nin karşısında aslan kesildi.
C) Eve geç geldiği için utancından aslan kesildi ve sessizce odasına gitti.
D) Enes satranç oynarken hiçbir rakibinden korkmaz, aksine aslan kesilir.

35. "Sinemaya gidelim ama erken gitmeliyiz." cümlesindeki "ama" sözcüğü cümleye hangi anlamı katmıştır?

- A) Koşul   B) Karşıtlık   C) Uyarı   D) Karşılaştırma

36.

	Cümleler	Karşılaştırma	Benzetme
I	Minik kuzu düne göre çok daha sakın görünüyordu.		√
II	Matematik onun en başarılı olduğu derstir.	√	
III	Bugün dünden daha çok seyirci var salonda.	√	
IV	Kadın, ay gibi parlak yüzüyle herkesi büyüledi.		√

Bu tabloda numaralanmış cümlelerden hangisinin anlamı yanlış işaretlenmiştir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

37. Aşağıdakilerin hangisinde sayıların yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmamıştır?

- A) Bugün 2'inci sınıfların yarışması varmış.
- B) Büyük ablam yarın onüç yaşına giriyor.
- C) 16.15'te okuldan ayrılıp birlikte yürüdük.
- D) Pazardan 2'şer kilo elma ve üzüm aldık.

38. Herhangi bir olay ya da durumla ilgili memnuniyeti, iyi ve güzel düşünceleri anlatan cümlelere "beğeni cümlesi" denir.

Aşağıdakilerden hangisi beğeni cümlesi değildir?

- A) Dün akşam izlediğimiz macera filmi çok keyifliydi.
- B) Yarınki partinin de çok güzel geçeceğini umuyorum.
- C) Annemin pastası çok lezzetli olmuş, bayıldım.
- D) Sergideki tablolar çok ustaca yapılmıştı.

39. 1. Bu yağmurlu havada dışarı çıkmamalıydım.

- 2. Kar yolları kapatırsa ne yapacağız?
- 3. Verdiğin hiçbir sözü yerine getirmiyorsun.
- 4. Bir kere de olsa ödevlerini zamanında yapmadı.

- a. Yakınma
- b. Pişmanlık
- c. Endişe
- d. Sitem

Yukarıdaki cümlelerle ifade ettiği anlamlar eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

A) 1. a	B) 1. a	C) 1. b	D) 1. b
2. c	2. d	2. c	2. c
3. d	3. b	3. d	3. a
4. b	4. c	4. a	4. d

40. Elimden gelen her şeyi yaptım, çok çalıştım fakat sonuç beklediğim gibi olmadı.

Altı çizili kelimenin cümleye kattığı anlam ile ilgili verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Farklı düşünmeye yönlendiren ifadedir.
- B) Açıklayıcı ve destekleyici ifadedir.
- C) Abartılı ifadedir.
- D) Destekleyici ifadedir.

41. * Birden fazla kelimedenden oluşan sayılar ayrı yazılır.
* Üleştirme sayıları rakamla değil yazıyla belirtilir.
* Adları sayılardan oluşan oyun adları bitişik yazılır.
* Sıra sayıları ekle gösterildiklerinde rakamdan sonra kesme işareti ve ek yazılır, ayrıca nokta konmaz.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayıların yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Öğretmenimiz hepimize beşer puan verdi.
B) Fenerbahçe bu sezonu 3'üncü sırada tamamladı.
C) Toplandığımızda ilk olarak dokuz taş oynarız.
D) Bursluluk sınavından üç yüz altmış beş puan almış.

42. Topkapı Sarayı'nın olağanüstü zenginlikteki koleksiyonları ve son derece ilgi çekici hikâyelerle örülü tarihi, bu sarayı dünyanın en görülmeğe değer saraylarından biri kılar.
- I II III
IV

Altı çizili kelime ve kelime gruplarından hangisi cümleye öznel nitelik katmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

43. (I) Çürük Yumurta kentinin en gevezeleri kimlermiş, biliyor musunuz? (II) Nereden bileceksiniz, hadi ben söyleyeyim. (III) Günlerini kent meydanlarındaki sakız ağacında çan çan konuşarak geçiren iki kargaymış. (IV) Kent halkı bu iki karganın sinir bozucu konuşmalarından usanmış, çareyi meydandan kilometrelerce uzağa taşınmakta bulmuş.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

44. Beklenmeyen bir durumla karşılaşıldığında dile getirilen hayret duygusunu ifade eden cümlelere şaşırma cümleleri denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde "şaşıрма" anlamı vardır?

- A) Evdeki eksikleri tamamlamak için alışverişe çıkmış.
B) Bu kadar eşyayı tek başına mı taşıdın gerçekten?
C) Havanın yağmurlu olmadığı bir gün parka gidelim mi?
D) Yıllardır görmediğim memleketim burnumda tütüyor.

45. Sıra sayıları yazıyla ve rakamla gösterilebilir. Rakamla gösterilmesi durumunda ya rakamdan sonra bir nokta konur ya da rakamdan sonra kesme işareti konularak derece gösteren ek yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) Arkadaşım bu binanın yedinci katında oturuyor.
B) Şiir yarışmasında 1'inci olmana çok sevindim.
C) 2.nci sınıfa giden kardeşime yardımcı oluyorum.
D) Babamın 34. yaş gününü kutladık.

46. Aşağıdaki cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından farklıdır?

- A) Bahçedeki çocukların oynadığı oyunun adı halat çekme oyunudur.
- B) Halatın iki tarafında da eşit sayıda çocuk var.
- C) Bu oyun diğer oyunlardan daha eğlencelidir.
- D) Çocuklar, oyunlarını yeşil bir alanda oynuyor.

47. (I) Sinem, hava almak için pencereyi açtı. (II) İki kedinin tatlı mı tatlı oyunlarını seyretmeye başladı. (III) Kediler, birbirlerini kovalamaya başladılar. (IV) Siyah olan diğerinden daha hızlıydı sanki.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde "karşılaştırma" yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

48. • Yarın bizimle gelmeyecekmiş ..... annesine yardım edecekmiş.

- Çok yorgunduk ..... dışarıda oynamaya çıktık.
- Öğle yemeğini yiyemedi ..... çok açtı.

Bu cümlelerde boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) ya da
- B) çünkü
- C) buna rağmen
- D) oysa

49. Doğada ya da çevremizde yaşayan hayvanlar da çevre kirliliğinden etkilenir. Dere, nehir ve denizlerde yaşayan balıkların ya da diğer canlıların sudaki kimyasal kirlenmeye bağlı olarak ölüp su üstüne çıktığına ya da kıyıya vurduğuna çoğu kez şahit olmuşuzdur.

Bu metinde anlatılan durumu en iyi yansıtan görsel aşağıdakilerden hangisidir?

50. "Saymak" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "geçer tutmak" anlamında kullanılmıştır?

- A) Kardeşim birden ona kadar sayıyor.
- B) Salih'in yaptığı iyilikler saymakla bitmez ki...
- C) Bu haftaki gelişinizi saymıyorum, tekrar bekliyorum.
- D) Havalar ısındı, artık kışı geçti sayıyorum.

51. - - - - atasözü "Bir insan ne kadar çok çalışırsa kötü düşünceden ve kötülük yapmaktan o kadar uzak olur." anlamına gelir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) Yuvarlanan taş yosun tutmaz.
- B) Akarsu pislik tutmaz.
- C) Dertsiz baş olmaz.
- D) Lokma çiğnenmeden yutulmaz.

52. Aşağıdakilerden hangisi bir metnin giriş cümlesi olabilir?

- A) Öyle ya ağaçlar, çiçekler ve otlar da dünyanın süsleriydi.
- B) Mademki çok güzel bir bahçemiz var, onu daha da güzelleştirelim.
- C) Güneş, Boğaz'ın karşısındaki tepelere doğru inmeye başlamıştı.
- D) Cafer Çelebi bu memnuniyeti işittiğinde Üsküdar'daki bahçesinde dostlarıyla sohbeteydi.

53. Bilim insanları, insan zihninin her daim üretken olabileceği ve kolay kolay körelmeyeceğine dair bilimsel verileri açıklamıştır. Bu açıklamada her gün yirmi sayfa kitap okuyan bir birey ile hiç kitap okumayan bir bireyin sözcük dağarcıklarının karşılaştırmasına yer verilmiştir. Bilim insanları, düzenli kitap okuyan bireyin sosyal yaşamda daha uyumlu olduğunu ve sözcük dağarcığının daha zengin olduğunu, hiç kitap okumayan bireyin ise hayattaki olumsuzluklar karşısında kendini çaresiz hissettiğini, kendini ifade etmekte zorlandığını dolayısıyla zihninin köreltiğini tespit etmişlerdir. Her daim üretken bir toplum olmak istiyorsak - - - -.

Bu metin düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanmalıdır?

- A) dünyaca ünlü eserleri ve yazarlarını çok iyi bilmeliyiz.
- B) kitap okuma alışkanlığını çocuklarımıza erken yaşlarda kazandırmalıyız.
- C) sosyal çevremizle uyum içinde yaşamalıyız.
- D) kitap okumayan insanlarla görüşmemeliyiz.

54. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Ahmet bir haftada yüz yirmi beş sayfa kitap okumuş.
- B) Sitenin bahçesinde çocuklar beş taş oynuyorlar.
- C) Bizim bineceğimiz otobüs 5'inci perondan kalkıyormuş.
- D) Çocuklar cevizleri ikişer ikişer paylaştılar.

55. Aşağıdakilerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) Toprak kokusu kadar hoş bir koku yoktur.
- B) Türkiye'de her mevsimin ayrı bir güzelliği vardır.
- C) Yazarın son çıkan kitabı en çok İzmir'de satıldı.
- D) Tarih kokan memleketler hiçbir zaman unutulmaz.

56. Türkçede, bir cümlenin içinde farklı bir düşünceye geçmek için geçiş ve bağlantı unsurlarına yer verilir. Olumlu bir düşünceden olumsuz bir düşünceye ya da olumsuz bir düşünceden olumlu bir düşünceye geçmek için geçiş ve bağlantı unsurları kullanılır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde geçiş ve bağlantı unsurlarına yer verilmemiştir?

- A) Bahçedeki olgunlaşmış meyveleri topladı fakat elmaları toplamadı.
- B) Seninle Ankara'ya geleceğim ancak toplantılara katılmayacağım.
- C) Geçenlerde benimle konuşmak istemediğini söyledi hatta uzun bir süre görüşmek istemediğini de.
- D) Bugünlerde hiç ara vermeden işe gidip gelmesi annesini mutlu ediyordu.

57. MEVLÂNA'NIN YEDİ ÖĞÜDÜ

- Cömertlik ve yardım etmede akarsu gibi ol.
- Şefkat ve merhamette güneş gibi ol.
- Başkalarının kusurunu örtmede gece gibi ol.
- Hiddet ve asabiyette ölü gibi ol.
- Tevazu ve alçak gönüllülükte toprak gibi ol.
- Hoşgörülükte deniz gibi ol.
- Ya olduğun gibi görün ya görüldüğün gibi ol.

Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin zıt anlamlısı bu dizelerde yoktur?

- A) Kibirliklik
- B) Acımasızlık
- C) Öfke
- D) Canlı

58. Vaktiyle gölgesinde dinlendiğimiz çınar,
Eski mahalle, vakıf, çeşme, bakımsız cami.
Sakın zannetmeyin sizi garipsediğimi,
Bir güvercin hüznünde susan geçmiş zamanlar.
Affedin beni daldığım oluyorsa eğer,
Neyleyim gönlümce değil bu olup bitenler.

Bu şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pişmanlık
- B) Hüzün
- C) Özlem
- D) Yalnızlık

CEVAP ANAHTARI

1. Fabl

2. a) şehre b) alınının c) sabrım ç) özürümü d) fikrin

3.

(6)
(5)
(2)
(4)
(3)
(1)

4. a) (Terim anlam)
b) (Mecaz anlam)
c) (Gerçek anlam)
ç) (Gerçek anlam)
d) (Mecaz anlam)
e) (Gerçek anlam)
f) (Mecaz anlam)
g) (Terim anlam)

5. **Tutkun:** Bir şeye alışmış, bağlanmış, düşkün
Ada: Deniz veya göl suları ile çevrilmiş küçük kara parçası, cezire
Mücadele etmek: Uğraşmak, savaşmak, çatışmak.

6. D
D
D
Y

7. (N)
(N)
(Ö)
(N)
(Ö)

8. a) (Tahmin)
b) (Sitem)
c) (Beğeni)
ç) (Pişmanlık)
d) (Uyarı)

9.

Olay Örgüsü	Memleketine tatile giden Esmâ'nın karın yağışıyla ilgili kurduğu hayaller ve hayallerinin gerçekleşmesi
Mekan	Esmâ'nın evi ve evin dışı
Zaman	Yarıyıl tatili vakti, kış ayları
Şahıs ve Varlık Kadrosu	Esmâ, Esmâ'nın annesi
Anlatıcı	III. kişi

10. (2) Güllük gülistanlık
(1) Umudunu yitirmek
(4) Hayal kurmak
(3) Gözlerine inanmamak
(5) Tadını çıkarmak

11.

D	Y	Doğru Yazımı
	X	üçer üçer
	X	yüz yetmiş iki
X		
X		
	X	7'nci

12. a) Sabret, gönlünce

b) resmi

c) kahroldu

ç) Ömrünü

d) Kibrin, yalnızlıktır

e) vaktinde

f) oynuyor

g) Şehrimizin

13. Motivasyonun önemi

14.

f	1.
d	2.
b	3.
a	4.
c	5.
e	6.

15. İlçeye yeni gelen memurlara yardımcı olur .....bir başka deyişle..... herkese el uzatır.

Seni defalarca uyardım...son olarak... konuşmamı yapıp gideceğim.

Okulumu bitirince annelerin yanına gitmeyi ...hatta....orada bir süre kalmayı düşünüyorum.

Sanatsal derslerde daha başarılıyım .....özellikle....müzik dersinde çok iyiyim.

Şiir okumayı çok seviyorum.....ancak....şiir yazma konusunda çok yetenekli değilim.

16. D	31. B	45. C
17. C	32. B	46. C
18. A	33. D	47. D
19. D	34. C	48. A
20. A	35. A	49. B
21. D	36. A	50. C
22. C	37. C	51. B
23. A	38. B	52. C
24. C	39. C	53. B
25. C	40. A	54. B
26. A	41. C	55. C
27. D	42. B	56. D
28. D	43. A	57. C
29. A	44. B	58. B
30. D		

meb.gov.tr